הרפורמה בחקירת תאונות עבודה

שינוי מפת האחריות ומעמד ממונה הבטיחות

16.10.2026

נכנס לתוקף ב-16.10.2026

מאת: יו"ר יעקב עזרא - יו"ר ארגון הממונים על הבטיחות. הארגון הרשמי מאז 1965 .memunim.org.il.
מכין המצגת חוקר מזופלם ומרצה מורשה משרד העבודה לממוני בטיחות. מצגות נוספות באתר האישי https://jacobezra.co.il

Gemini Notebook

עד היום - כלי פנימי

- מסמך פנימי של הקבלן או המעסיק.
- נועד לצרכים ארגוניים פנימיים פנימיים ולמידה.

מ-16.10.2026 - הליך משפטי מחייב

- מנגנון רשמי של פיקוח, שקיפות ובקרה.
- תחקיר התאונה הופך לחובה משפטית על פי דין.
- בחינה ישירה של אחריות כלל בעלי התפקידים.

Gemini Notebook

הקריטריון	לפני התקנה	אחרי התקנה
מעמד התחקיר	כלי פנימי של הקבלן	**הליך משפטי מחייב**
אחריות מזמין העבודה / יזם	עקיפה בלבד	**אחריות ישירה ומלאה** (כולל חשיפה ביטוחית, שיבוב ושלילת כיסוי)
תוכנית בטיחות	לא הייתה חובה לעדכן	חובה משפטית לעדכן מסמכים ולהפיץ מחדש
לוחות זמנים לטיפול	גמיש/אין חובה מוגדרת	חובה לטפל בליקויים תוך 48 שעות
בקרה	בקר בטיחות לא היה קיים, ללא הצלבת נתונים	בקר בטיחות כגורם עצמאי שמפקח, וחובה להצליב ממצאים עם דוחותיו

Gemini Notebook

Gemini Notebook

מזמין העבודה
(היזם)
חשיפה פלילית
וביטוחית ישירה.
מנהל העבודה
נושא באחריות לביצוע
בשטח ולדיווח
מיידי.
בקר הבטיחות
גורם עצמאי המבצע
פיקוח ומעקב אחר
הממצאים.
ממונה הבטיחות
הגורם המקצועי המנהל את
התחקיר ומייצר שקיפות מלאה.
התחקיר החדש יוצר שקיפות מלאה בין כל בעלי התפקידים
ומבסס תשתית ראייתית על פי דין לבחינת אחריותם.
Gemini Notebook

נוהל חקירת תאונה: שבעת השלבים המחייבים

Gemini Notebook

שלב 1 - תגובה ראשונית ושימור הזירה

- מתן עזרה ראשונה ופינוי נפגעים.
- הקפאה מוחלטת של הזירה ומניעת כניסה לא מורשית.
- עצירת עבודה אם קיימת סכנה חוזרת.
- תיעוד ראשוני בשטח: תמונות, סרטונים, מיקום ציוד.

דגש משפטי מחמיר: שינוי בזירה לפני הגעת מפקחי משרד העבודה עלול להיחשב כשיבוש הליכי חקירה.

Gemini Notebook

שלב 2 - חובת דיווח על פי דין

יידוע מיידי של מנהל העבודה, מנהל האתר, בקר הבטיחות ומזמין העבודה.

דיווח מיידי למפקח העבודה האזורי (חובה רשמית בתקנה החדשה).

תיעוד זמן הדיווח המדויק (נדרש משפטית).

שימוש בטפסים ייעודיים.

אי-דיווח בזמן = עבירה פלילית ישירה על מנהל העבודה והמבצע.

Gemini Notebook

שלב 3 - איסוף ממצאים ותיעוד פורנזי

דגש התיעוד החדש: התחקיר בודק כעת רטרואקטיבית האם בקר הבטיחות התריע בעבר על הליקוי שהוביל לתאונה.

Gemini Notebook

שלב 4 - ניתוח גורמי שורש (RCA) מחייב

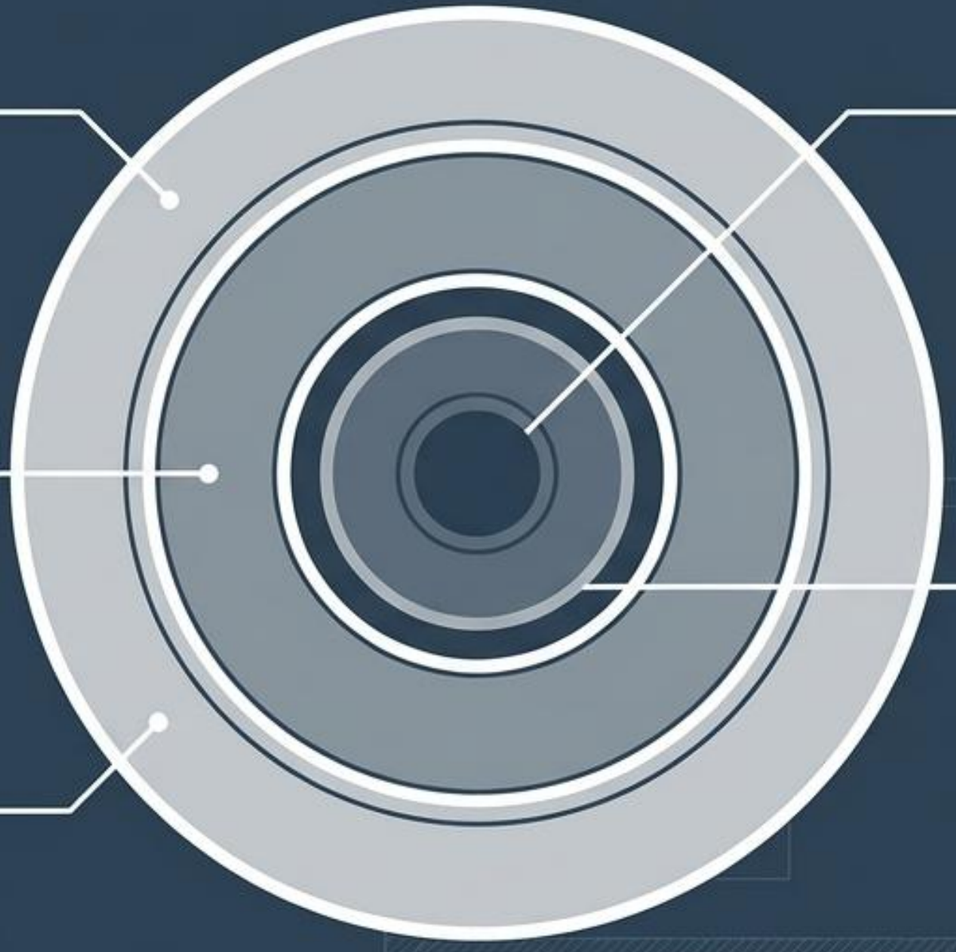

א. הגורם האנושי
מיומנות, הדרכה, התנהגות עובד, עייפות, עומס נקודתי.

ג. הגורם הניהולי-מערכתי
פערי פיקוח, לחץ לוחות זמנים, תקצוב בטיחות, היעדר מענה לדרישות בקר הבטיחות.

ב. הגורם הטכנולוגי/הנדסי
כשל בציוד, שגיאות תכנון, תחזוקה לקויה, קריסת תמיכות.

א. הגורם האנושי
מיומנות, הדרכה, התנהגות עובד, תיהונת, לגמדוהגט עייפות, עומס נקודתי.

ג. הגורם הניהולי-מערכתי
פערי פיקוח, לחץ לוחות זמנים, תקצוב בטיחות, היעדר מענה לדרישות בקר הבטיחות.

Gemini Notebook

שלב 5 - דו"ח התחקיר המסכם

- תיאור עובדתי וממצאים מדויקים.
- זיהוי כשלים והסקת מסקנות.
- פעולות מתקנות, פעולות מונעות ולוחות זמנים.
- הגדרת אחראי ביצוע לכל פעולה.
- חתימות אישור של כלל בעלי התפקידים.

הדו"ח אינו מסמך פנימי אלא מסמך משפטי לכל דבר.
התקנה החדשה מחייבת בחינת אחריות מזמין העבודה במסגרת דו"ח זה.

Gemini Notebook

שלב 6 - עדכון תוכנית הבטיחות

עדכון רשמי של תוכנית
הבטיחות המקורית בהתאם
לממצאים (חובה
(חובה בתקנה החדשה).

החתמה מחודשת של
כל בעלי התפקידים
המעורבים.

הפצה מחדש לכלל
הגורמים הרלונויים
הרלוונטיים בארגון.

עדכון מסמך ניהול
הסיכונים האתר.

בעבר צעד זה נחשב ל'רצוי' בלבד.
החל מ-2026 זוהי חובה משפטית מוחלטת לאחר כל אירוע.

Gemini Notebook

שלב 7 - מעקב, בקרה וסגירת מעגל

- מעקב אקטיבי אחר ביצוע הפעולות המתקנות.
- תיעוד מדויק של סגירת הליקויים.
- דיווח חוזר למזמין העבודה ולבקר הבטיחות על סיום הטיפול.
- בדיקה חוזרת בשטח של רמות הסיכון.

חובה לטפל בליקויים תוך 48 שעות.
אי-טיפול בליקוי בטווח זמן זה שקול לעבירה פלילית.

Gemini Notebook

סיכום המערכת: רשת בטיחות בעלת אפס סובלנות

השילוב של דיווח חובה על פי דין, תחקיר בלתי תלוי (RCA), אחריות ישירה ליזם וסגירת ליקויים תוך 48 שעות יוצרים סביבה משפטית חדשה לחלוטין.

לא ניתן עוד לגלגל אחריות כלפי מטה.
התקנה מ-2026 נואת כל שרשרת הפיקוד – מהפועל בשטח ועד למזמין העבודה – לתוך מסגרת אחריות משותפת ומתועדת.

Gemini Notebook

היערכות ארגונית לקראת 16.10.2026

התקנה הופכת את התחקיר מ'מסמך פנימי' להליך משפטי מחייב החושף את כולם – כולל מזמין העבודה.

הדרכת מנהלים

הכשרת יזמים, מנהלי עבודה ובקרים למציאות המשפטית החדשה – הדיווח, התיעוד וסגירת הליקויים ב-48 שעות.

עדכון תהליכי עבודה

בניית שגרות לעדכון אוטומטי של תוכנית ומסמך ניהול הסיכונים לאחר כל אירוע.

הטמעת טפסים ייעודיים

שילוב טופסי 'דיווח אירוע אדום' ונוהלי תחקיר מלאים אל תוך הסטנדרט הארגוני עוד היום.

מוכנות היום היא ההגנה המשפטית והבטיחותית של מחר.

Gemini Notebook